

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, TREČIADENIS, BALANDŽIO (APRIL) 23 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 21, 1918, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI VOL. IV. No. 95

Negi lenkai bus užėmę Vilnių? Turkijoje pakilo revoliucija; steigiami sovietai

Rusai nacjonalistai priešinas Lietuvos nepriklausomybei

Svarbus Airių laimėjimas Taikos Konferencijoje

LENKAI PAĖMĖ LIETUVOS SOSTINĘ VILNIŲ.

PARYŽIUS, bal. 23. — Havas agentūra iš Varšavos praneša: Lenkų karinomenė nuo rusų bolševikų paėmė svarbius geležinkelio centrus — Baranovičius ir Naugardėlį, pietuose nuo Vilniaus. Tas reiškia, kad Vilnius jau kaip ir lenkų rankose.

Visos geležinkelio linijos pietuose į Lida patekusios lenkų rankose.

BOLŠEVIKAI PRISIPAZĖSTA NETEKĘ VILNIAUS.

LONDONAS, bal. 23. — Rusų bolševikų oficialė bevielio telegrafo depesha praneša, kad nuo bolševikų atimta Lietuvos sostinė Vilnius. Pranešime sakoma: „Priešinkas užstakavo mus su žymiai skaitlingomis pajėgomis Vilniaus apylinkėse. Sulaužė mūsų linijas ir paėmė patį miestą.“

(Nelengva dabar pasakyti, kas nuo bolševikų atėmė Vilnių: lietuviai ar lenkai. Gal tą padarė lietuviai. Nes Varšavoje lietuviai visomet patentuojami rankais).

RUSAI PRIEŠINGI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI.

PARYŽIUS, bal. 23. — Be kitų čia ir Lietuvos atstovai spaudžia taikos konferenciją, kad šita pripažintų Lietuvai nepriklausomybę. Lietuvos tautos atstovai tvirtina, jog Lietuva turi apimti plotus, kuriuose gyvena apie 8 milijonai gyventojų. Lietuvos nepriklausomybei šandie labiausia priešinasai rusai. Turbut, jie mano, jog ir ant toliaus Lietuva turi pasilikti kaip buvus Rusijos provincija.

Rusai savo tvirtinimus pamatuoja tuo, jog lietuvių esama mažai, tik apie du milijonai. Tad tokiai saujai nereikalinga nei nepriklausomybė. Jie sako, kad Lietuvoje gyvena didžiulė kity tautų žmonių. Sulig rusų apskaitymo, Lietuvoje esama nemažiau pusantro milijono žydų ir suvirš pustrčio milijono lenkų.

Taigi, sulig rusų, Lietuvoje lietuvių bus tik apie viena trečdalis gyventojų.

Rusai panaikino savo šalyje caro autokratizmą ir senąją biurokrtiją. Bet jie šandie naudoja paliktomis biurokrtatų skaitlinėmis. Neteko jie savo carų sosto. Bet negali nusikratyti imperijalistinių tendencijų.

AIRIJOS ATSTOVAI GAUS VIETOS TAIKOS KONFERENCIOJE.

Tai svarbus airių laimėjimas.

Paryžius, bal. 23. — Kaip žinoma, Anglijos premjeras Lloyd George pranešė, jog atėmiančią savaitę jis noris pasiūlyti su Amerikos airių komisijonieriais.

Dabar pusoficialiai pranešama, kad Paryžium treis airių Airijos atkeliausių trys airių paskirti atstovai — prof. de Valera grafas Plunkett ir Griffith.

Šitie atstovai, sakoma, bus priimti taikos konferencijoje, kaip atskirtos tautos atstovai.

Jei taip, tad reikš, kad Airija tautų sąjunga bus priimta kaip atskira tauta.

Pusoficialiai pranešimus daug reiškia. Airija, matyt, jau laimėjo svarbią poziciją konferencijoje.

KANADŲ KARIUOMENĖ APLEIDO SIBERIJĄ.

Vladivostokas, bal. 23. — 100 kanadų kariuomenės garlaivis Montague iš čia iškeliavo Kanadon.

— Amsterdam, bal. 23. — Vokiečių valdžia įskė sumerštuti buvusio kaiserio brolių, princų Henry, už ginklų pavartojimą. Princas nežinia kur slapstosi.

ITALAI UŽPUOLĖ ALBANUS ALBANIOJE.

Albanų valdžia iš Durazzo persikėlė į Tirana.

Saloniki, Graikija, bal. 23. — Italijos vyriausybė įskė savo karinomenėi būtinai paimti lauking Albanijos sostinę Durazzo, kur buvo apsigėjęs laikina Albanijos valdžia su Turkuhan paša priešakyje.

Tad albanų laikina valdžia kuoveikians persikėlė į Tirana.

Šiaurinėje ir pietinėje Albanijoje, kalmuose, albanai mušai su italais. Italai prieš albanus pavartoja artileriją.

Pranešimuose iš Atėnų sakoma, jog įvairiuose Albanijos miestuose italai sušaukia mitingus, atkreiptus prieš laukingą albanų valdžią, prieš Graikiją ir Serbiją. Nors gana trūkštingai jie tuos mitingus šaukia, bet juose mažai albanų laukosi.

Italai mitinguose padaro rezoliucijas prieš paminėtas šalis ir tas rezoliucijas paskleidžia albanų kalboje.

UNGARŲ VYSKUPAI KALEJIMUOSE.

Tai bolševikų aukos; gal juos paliuosuos valstiečiai.

Budapestas, bal. 23. — Ungarijos sostinės apygardoje kalėjimuose uždarę kunigai, vyskupai, buvusieji ministriniai, generolai ir kiti ungari didikai. Juos kalėjimuose laikė ungari bolševikai.

Bolševikai visus laikus tvirtino, kad jie nepersiekia žmonių, tikėtinams duodę laisvę, nepavartoja opresijų prieš savo politikuosius oponentus.

Be tie jų tvirtinimai pasirodė melagingi. Nes ungari bolševikai žengia rusų bolševikų galvažudžių keliu.

Tėčians bolševikizmas ima grūti. Prieš bolševikus pakyla valstiečiai. Šitie gal išgelbės iš bolševikų prispaudėjų nagų savo vyskupus ir kitus persekiojamus žmones.

AMERIKOS AIRIAI TURĖS KONFERENCIJĄ SU ANGLIJOS PREMJERU.

Praneita savaitę jie konferavo su prez. Wilsonu.

Paryžius, bal. 23. — Amerikos airių atstovybė čionai praneitą savaitę konferavo su prezidentu Wilsonu. Dabar atsivėlybė pranešta, jog su ja atėmiančią savaitę konferuos ir pats Anglijos premjeras. Matyt, Anglija jau imsi linkti prie airių reikalavimų. Gi tie reikalavimai — tai nepriklausomybė.

LIETUVŲ ATSTOVYBĖS ANGLIJOJE ATSI-LEPIMAS.

(„Draugui“ telegrama).

WASHINGTON, bal. 23. — Pildomasis Lietuvių Komitetas gavo nuo lietuvių atstovybės Anglijoje kablegramą.

Lietuvos vyriausybė reikalinga pinigų. Tuojaus reikia mažiausia pusė milijono dolierių. Tegu Amerikos lietuviai eina pagelbon savo tėvynei paskolindami vyriausybei pinigų arba kitokiuo būdu surinkdami reikalingas sumas. Pinigai ypač būtinai reikalingi atgaivinti šalyje žemdirbystę.

Vinikas, Bielskis.

ATSTATYMO BENDROVĖS ŽODIS.

(„Draugui“ telegrama).

NEW YORK, bal. 23. — Lietuvių Atstatymo Bendrovė gavo iš Paryžiaus nuo Karušos kablegramą. Pažymima, kad Bendrovė investina šimtus tukstančių dolierių Lietuvos vyriausybės bankos bondsuose.

Pagaminta visokie prirengimai įvairių prekių transportacijai tarp Lietuvos ir Amerikos.

Wall gatvės atstovai paskyrė pirklus ištirti prekybai pamatus ir suorganizuoti didelę linų išdirbimo dirbtuvę Lietuvoje. Tie atstovai tą dirbtuvę aprūpins reikalingu kapitalu ir viskuo reikalingu.

Amerikos vyriausybė duoda patarimų, kad mes tuojaus prastumėm navigaciją Baltijoje, atidarydami uostus Liepoją. Memelį ir pastatymėm Lietuvon reikalingų prekių.

Bendrovė Danijoje perka du garlaivius Baltijai ir du — Nemunui. Taip pat mes čia įsteigsime užrubežines mainas.

Kviečiame visus lietuvius prisidėti prie šitos Bendrovės ir savo pinigais pagelbėti įsteigti Baltijos garlaivių plaukiojimo liniją ir investinti daugiau kapitalo Lietuvos vyriausybės bankos bondsuose.

V. K. Račkauskas, sek.

VIENNA RUSIANTI ANT ROJIO VOKIEČIŲ SOSTINĖ.

Berlynas, bal. 23. — Vokiečių valdžia plenuoja, kad Vienno padaryti antrąją Vokietijos respublikos sostinę. Kokį lai, ko dalį Vokietijos prezidentas turėtų gyventi tenai.

Pirmoji vokiečių sostinė pasilikty Berlynas. Bet klausimas, ar vokiečiams pavyks įrengti čia Vokietijos valdžią.

ITALAI SUTRUKDĖ DARBUS TAIKOS KONFERENCIOJE.

Jie nori gauti Fiume ir viskas.

Paryžius, bal. 23. — Taikos konferencijoje niekaip nesusitinkinta uosto Fiume reikalais. Kadangi taktininkų atstovai nesutinka to uosto pavesti Italijai, italai atstovai su savo premjeru atsisakė dalyvauti toliaus taikos konferencijoje.

Tuo būdu italai trukdo konferencijos darbus. Bet tokiuo pasielgimu italai atstovai tiki si laimėti uostą Fiume.

Tuo tarpu Jugoslavija taip pat neužsileidžia.

Kas išduos, kad italai su kosi atnaujinsią karę prieš rytų slavus, jei negausią Fiume.

ISAKYTA DEMOBILIZUOTI VISUS GARNIZONUS.

Berlynas, bal. 23. — Šandie kuonė kiekvienam Vokietijos mieste ir miestelyje palaikomi buvusį kariuomenę garnizonai. Vienur tie garnizonai palaikomi su tikslu apsiginti galvažudžių bolševikų, kitur patys bolševikai juos palaiko.

Dabar vokiečių valdžia, su lig vokiečių nacionalio susirinkimo nusprendimo, įskė visus tuos garnizonus demobilizuoti. To išpildymui paskirta apribotas laikas.

UNGARŲ BOLŠEVIKUS APĖMĖ PAIMĖ.

Galvutrūkiais organizuojasi ir ginkluojasi.

Budapestas, Ungarija, bal. 23. — Vietos bolševikų sąveitė gavo žinią, jog Ungarijos pilietinė Romunijos armija čionai tiesiog ant Budapesto, kur euraunja žinomas Lenno komas Bela Kun.

Po šito bolševikai čionė skelbi atsiliepinimus paskui atsiliepinimus, čionė šaukti susirinkimus, kad gyventojai laikytų laimėtos revoliucijos.

Sako, nors revoliucijos valdžia dar nėra, bet je bus paskui, bus, bus, darbe žmonės „dangus“ užkirsčius.

Bolševikai paskelbė atsiliepinimą į amunicijos darbininkų. Raginamą į dirbti diena ir nakties. Nes labai reikalingi ginklai ir amunicija. Girdi, šandie reikiu buti švenčių, nei per šio diena. Girdi, reikia apimti proletarijato revoliuciją.

Įskėta tuojaus raudonoji armija įstoti visiems buvusiams oficerams ir kariuomenės. Tik subėstieji nuo to palauksim.

BALANDŽIO 23, 1919 M.

Chicago. — Šandie apėmink, lietus šandie vakare ir rytą šalėlia.

Turkijoje pakilo revoliucija; steigiami sovietai

Sugriuvo Ungarijos bolševikų valdžia

Muniche panaikinta bolševikų sovietas

TURKIOJE PAKILO REVOLIUCIJA. PRASALINTA UNGARIJOS BOLŠEVIKŲ VALDŽIA.

Visur bolševikizmas pakelia galvą. Budapeste pakilus neapsakoma betvarkė.

Paryžius, bal. 23. — Turkijoje pakilo revoliucija ir steigiami bolševikų sovietų valdžia.

Pačiam Konstantinopolyje steigta revoliucinė valdžia, anai žinių iš Kijevo per Odosą bolševikus.

Turkijos konsulis Odesoje, sakoma, gavęs iš Konstantinopolyje oficiali pranešimą apie atėmusius turkų valdžią. Žinios pačiam iš rusų bolševikų versučių. Tad reikia dar atėjoti apie bolševikų pakilimą Turkijoje.

Nereikia smūniti revoliucijos su bolševikizmu.

NAUJA REVOLIUCIJA PETROGRADE.

Prieš bolševikus pakilę darbininkai ir valstiečiai.

Washington, bal. 23. — Vakar valstybės departamentui pranešta, jog Petrograde darbininkai čionai pakilė revoliuciją prieš bolševikus.

Darbininkų organizacijos praieitą penktadienį padarė rezoliuciją, kurioje reikalauja kuoveikians susaukti steigiamą susirinkimą, duoti laisvę spaudai ir sugrąžinti prievartinę mokesčių teisę.

Bolševikai pakilo bolševikų prieš darbininkų armiją. Jei jie nori umušinti ir paimi sutrukinti darbininkų sąjūkus, turi į karę froni atšaukti batalijonus. Bet ar valdžia bus tas padaryti.

Simbirsko ir Olonešo gubernijose prieš bolševikus su lig valstiečiai.

Sule Petrograde skersai upe. Nėvos bolševikai pagumino pontoninius tiltus. Jei jų deivintajai armijai prisidėty būtų nuo Suomijos rubėžų, tai atnūsty pagumintų perėjimą, kad apsidėtyti su Petrogradu.

PIRKITE KARES TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Amsterdam, bal. 23. — Iš Viennos gauta žinių, kad Budapesto bolševikų valdžia, kurios priešakyje stovėjo Bela Kun, prasalinta. Sakoma, jog ta valdžia pati prasalimusi, kuomet prieš ją pakilo gyventojai, gi ypač briaunanties ant Budapesto Romunijos armijai.

Bolševikų valdžios puolimas jau pirmiau buvo pranašomas. Juos pasmaugė jų pačių darbai. Pakilo prieš juos valstiečiai, kuomet bolševikai čionė užrėdė privatinės nuosavybės, kuomet čionė persekioji įvairių tikėjimų dvasiškįj.

Įvairių tikėjimų žmonės tad susivienijo ir bendromis jėgomis stoji karantui prieš raudonuosius.

Po to bolševikai buvo įskė dvasiškiams iš pamok-dlinčių pranešti žmonėms, kad valdžia nepalies, nei tikėtinų, nei bažnyčių, nei bažnytinų savaičių.

Tėčians tas negelbėjo bolševikams.

MUNICHE PANAIKINTAS SOVIETAS.

Hoffmano valdžia sugrįžus sostinė.

Londonas, bal. 23. — Hoffmanno ministerija paskelbė, jog Bavarijoje militarinis stovis patalios.

Senoji valdžia sugrįžus Munichui. Gi bolševikų lyderiai iš ten išdum kas savais keliais.

Priešais ir pats bolševikų valdžios prezidentas Toller.

SUOMIJOS REGENTAS PALIUSAVO TRIS MINISTRIUS.

Washington, bal. 23. — Suomijos regentas gen. Mannerheim iš savo kabineto palino savo tris ministrus. Any vie-loje pastatyti kiti žmonės.

- **Prasidėjo Pergalės Paskolos Kampanija. Pirkite Bondsus!** -

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$3.00
Six Months \$2.00
Three Months \$1.00
Thursday's Edition \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LITUVŲ KATALIKŲ DIENRASTIS**"DRAUGAS"**

Eina kasdieną tikrąsias maldas.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$3.00
Pusmetimui \$2.00
Prenumerata mokoma išskaido. Lai-
kui skaitant tuo užrašymo diena ne
nuo Naujojo Meto. Norint pakeisti
adresą, prašoma iš anksto prisi-
kinti korespondenciją. "Money Order"
arba įdejamais pinigais į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKenley 6114

Victory Loan.

Daugel pagaminta obelų
ir pravesta minčių, kodėl rei-
kia rašyti Pergalės Paskolai,
kodėl amerikiečiams privatu
Victory Loan bonusus pirkti.
Prie ty norisi dar viena-
kitą mintį pareikšti.

Amerika — biznio šalis.
Kare jai turėjo biznio pusę,
apskaitiavimu, kiek ji ište-
lius suims. Kare priversta
prie pergalės ir josios biznis
cinn prie baigos. Likosi toje
nemalonios biznio likvidaci-
ja. Su priešą pasidavimu ne-
užsibūgę šalies išlaidos. Dar
suviš milijonas Amerikos ka-
rininkų Europoje raudasi į
vairioms galimyboms atsar-
ga. Karininkai reikalingi už-
laikymo ir jį Amerikos visu-
menė parupinti privatu. Jei
esame biznieriai, suprantame,
kad karės likvidacija reika-
linga ištekliaus ir todėl Vic-
tory Loan bonusus turime
pirkti.

Reikia juos pirkti, kad sa-
vo ištekliai Amerikai palaik-
tų. Pas Hags Rieg, atvykę
skyrus prie Treasury Depart-
ment vokiečių visose laisvės
Paskolose, tvirtina, kad Ame-
rikos ateiviai, tarp jų ir lie-
tuviai, garbingai ligšiol pasi-
rodė. Lietuviai laisvės Pas-
kolose netik užpildyti nebu-
vo, bet sulys savo ištekliaus,
vadovavo. Jie parodė ir tur-
ginti ištekliaus rekordą.
Bet tas valstybininkas, gerai
lietuvius pažįstęs, vieno da-
lyko prisilijo: lietuviai, lygiai
kaip kiti ateiviai, gali savo
gerą vardą sugadinti, jeigu pa-
nytą garbę parasti, jeigu taip
gausiai bonusus nepirks, kaip
kad pirmaisi pirko.

Mes negalime leisti, kad tas
vyras, lygiai kaip visa Ame-
rika, apie mūsų ištekliaus ir
gerą vardą atleidyti. Prieš joms
Amerikai kare laimėti, po-
dėme jai likviduoti. Mes ne-
turime leisti, kad lietuviai sau-
rekorde Washingtono dabar
gautų. Turime galutinai
Amerikai praparelyti, kad
mes esame jai ištekliai ir ga-
li.

Tad vis lietuviai, pavieniai
ir draugijos, pirktina Pergalės
bonusus. Pirktine, kiek tik
išsigalime, nes suprantame,
kad tai darydami pinigškai
nemokome, o tuo tarpu sau
gerą vardą ir garbingą vietą
Amerikos akys pelnyjame.

New York Herald.

Jau antru kartą teko pas-
tebėti lietuviams prielankų ir
nuoširdų editoriją New York
ko dienraštyje Herald. Pasa-
ryjame redakcijoje straip-
nyje Herald lietuvius vadina
"didi mažoji tauta". Pažymi,
kad Lietuva nesiliovė iki ga-
lui kovoti su prusizizmu, gi
dabar kovoja netik už savo tei-
ses ir laisvę, bet toji kova yra
civilizacijos kova, lygiai kaip
visos karės senesnė Lietuvos
istorijoj. Herald griežtai sto-
vi už tai, kad Amerika pripa-
žinti Lietuvos valdžią ir su-
jį oficialius santykius už-
megzti.

Malonus toks New Yorko
žymiausias laikraščio atkartoti-
mas užreikšimas. Svarba tame,
kad New York Herald turi
savo laisvą Paryžiuje, kur tei-
šina du anglių kalboje dien-
raščiu, Chicago's Daily Tribu-
ne priklausančiam. Kiek mums
žinoma, netik už 18 balandžio
dieną editorijai buvo Pary-
žiaus kabinetaus, bet taip-
gi ir pirmesnis. Jie išpausdi-
namai Paryžiaus laidoje, o jį
skaito netik Amerikos valsty-
bininkai ten esantieji, bet taip-
gi ir suvažiavusieji pasaulio
dipomatai.

Girdėjome, kad žymus A-
merikos laikraštis "Independ-
ent" berods šią savaitę tap-
pina Lietuvos respublikos pir-
mą prezidento, Antano Sme-
tonos, paveikslą ir aprašymą.
Malonu pažymėti, kad "Inde-
pendent" redaktorius, p. Slos-
son, yra stambus lietuvių
prietelis.

Lietuvoje.

Lietuva baigiamą liuosuoti
is bolševikų. Paskutinės žinios
skelbia, kad Lietuvos kariuo-
menė nuo bolševikų išvalė
Panevėžio ir Ukmergės ap-
skrėtis. Diena iš dienos lau-
kiama Vilniaus atėmimo.

Bolševikai kol kas Lietuvo-
je laikosi buvusios Kauno gu-
bernijos Ežerėnų (Novo-Alek-
sandrovsko) apskrityje. Vil-
niaus gub. atimama Trakų
apskrityje, dalis Vilniaus ir
Lydos apskrėčių. Belskie bol-
ševikus raskius iškrūpstyti iš
svencionių. Atimamos, dalių
Vilniaus ir Lydos apskrėčių.

J pietus nuo Nemuno lie-
tuviskąjį Gardino guberniją
laiko užėmę lenkai. Baltgu-
džiai lenkų kratos ir veržias
prie Lietuvos. Lenkams iš ten
griežtinai reiki išsikraustyti,
nes negalima prileisti, kad
Tautos Konferencija žmonių
labo neklausytų ir neleistų
subaltgudžiusiems lietuviams
dėtis prie Lietuvos, kuomet
jie to nori.

Kaip Gardino gubernijos,
taip ir visos Lietuvos žydai
lindę į Lietuvos valdžią, gi
nuo lenkų globos begalo kra-
tosi. O žydiskas gaivalas Gar-
dine, Baltogėje, Belskie ir
kituose miestuose gana skait-
lingas. Baltgudžiai ir žydai
Gardino gub. sudaro absoliu-
tę didumą, kurios labia tei-
singieji turės išklausyti.

Mažąjį Lietuvą vokiečiai
daro viską, kad tik tautinis
lietuvių judėjimas neišpildytų.
Neseniai buvo šitiek už-
trūgusių susirėmimų su vokie-
čiais. Vokiečiai nemori Lietu-
vų atiduoti Nemuno ištakos.
bet šiuo Nemunu ir Klaipėdą
nubaido, lygiai kaip lenkams
Daniją. Žinoma, kokį gar-
dą užtrauks vokiečiai Pary-
žiaus.

Nauja Lietuvos Ministerija.

Keturį-penkių mėnesių lai-
kotarpyj turėti tris ministeri-
jų krizius ir susigijvusius,
nusistovėjusius valstybei butų
perlaug. Ministerijų kriziai
kiekvienai valstybei reiškia,
kad šalyje esama neramybės,
kad šalyje esama nepasitenki-
mino valdžios reformų ir dar-
bų krypsnių, kad žmonių po-
litis sanprotavimas nesude-
rinamas su ministerijų kabi-
neto vedamąja mintim. Minis-
terijų kriziai Lietuvoj reiškia,
kad Lietuvos pirmesnės mi-
nisterijos nebuvo atitikusios
Lietuvos gyventojų minties
ir upo, gal delto, kad tam pa-
tirti nebuvo tam tikrų prie-
monių ir nusistovėjusių įstai-
gų. Demokratinėse šalyse min-
ties ir noro reiškių yra par-
lamentas, žmonių rinktieji at-
stovai. Jie yra atsakomais mi-
nisterijų permainoms. Lietuva
kol kas teturi netobulą parla-
mentą. Valstybės Tarybą, ir
retkarčiais žaukiamas konfe-
rencijas seimams. Bet kadangi
tųjų įstaičių intaka į valsty-
bės gyvenimą nebuvo įsilieju-
si į tam tikras formas, netu-
rėjo savo užpakalį ingyven-
dintų tradicijų, negalima jās
laikyti atsakomomis už minis-
terijų krizius. Kalta čia dabar-
tinio laiku vedamųjų lietuvių
tautos politinė mintis, jos pa-
stangų tikslas. O juomi yra
— Lietuvos nepriklausomybė
ir gerovė. Tam tikslui atsiekti
ir ministerijų permainos į-
vyko.

Prof. Valdemaro kabinetas
susidėjo iš moderatisko kryp-
sio žmonių, žmonių, kurie
visas Lietuvos partijas ir sro-
ves patenkinti galėtų. Krikš-
čionys demokratai ir socia-
listai Valdemaro ministerio-
se buvo veik be reprezentaci-
jos. Tautos labas reikalavo,
kad tievi partijai nors užpa-
kalį stovėdamos pirmąjį Lie-
tuvos kabinatą remtų. Krikš-
čionys demokratai tautinę
priedermę pildė ir aktyviai rė-
mė. To negalima tvirtinti apie
socialistus. Jie rodė nepasie-
tinumą ir naudojosi progom-
is savo nepasitenkinimą de-
monstruoti. Prie socialistų
Valdemaro kabinatu nepasi-
gančdinimo prisidėjo abelias
nerimavimas, kuomet tas ka-
binetas neįstengė suorganizuoti
tautinės kariuomenės
Lietuvos sienoms ginti. Valde-
maro kabinetas grūvo.

Kad Lietuvos žmones suvie-
nyti, gimė mintis nepasigau-
dijusį gaivalą, socialistus, pa-
tenkinti ir leisti jam minis-
terijas perorganizuoti. Likusios
partijos mūrą už naująjį ka-
binatą atsistoti ryžosi. Susi-
organizavo socialistiską ka-
binatą Slezevičiams vadovau-
jant. Vieną gerųjų tojo kabi-
neto darbų buvo, kad jis e-
nergingai stvėrėsi krato ap-
saugą organizuoti. Milžiniš-
koms pastangoms ir stebėti-
mai trūpaus laiku gimė, nors
neshaitlinga, bet tvirta dvasia
ir pasiryžimu. Lietuvos tauti-
nė kariuomenė, čiusi kraštą
nuo įsiveržusių rusų raudon-
armiečių valyti. Organizacija
todel buvo galima, kad kitos
partijos, ypač krikščionys de-
mokratai, tam visis savo jė-
gas intempė. Jie armijai ati-
dovė tautos žieslą — jaunimą.

Kitais žvilgsniais Slezevi-
čius Rusijos Kerenskui pri-
lygti. Jo ministeriai nebuvo
ištikinti, jie svyravo tarp tau-
tinės Lietuvos ir bolševikų.
Viens-kits ministeris priešau-
bolševikus pasitaravo. Kaip
Kerenskis Rusijos Daniją pa-
krikdė, taip Slezevičius ban-
dė Lietuvos Valstybės Tarybą.

vienatinę pastovumo turinčią į-
staigą į šalį padėti. Kovos
frontas organizuotas, gi už-
pakalį pakrikimas, nedisei-
plinuojama visuomenė. Kuomet
kovos lauke su bolševikais
karininkai galvas gublo, už-
pakalį bolševikų agentams
laisvė suirutę kelti ir net sa-
vuosius milicijos būrius orga-
nizuoti. Valia buvo ir lenkų a-
gentams saviems legionams
jaunimą rekrutuoti. Toks da-
lykų stovis varto netik nepa-
kenčiamu, bet ir pavojingu.
Šalis turėjo, nežinint kovose
atšaukiančiųjų aukų, svetingų
jų kontrolei patekti, ar tai vo-
kiečių, ar tai bolševikų, o gal
net ir lenkų. Matė tai lietu-
vių politinės minties vadai ir
matė reikalingą išnaudojimo
tvarkymą į disciplinuotą vagų
pakreipti.

Grūvo Slezevičiaus kabine-
tas. Jam grūviant Taryba jau
turėjo pagamintą konstituci-
ją. Išrinkta pirmasai Lietuvos
respublikos prezidentas, Anta-
nas Smetona. Ministerijos pe-
rėjo į griežtai tautinės ideolo-
gijos žmonių rankas, į disci-
pliną linkusias.

Ekzekutyvio Komiteto nesė-
mi pasikeltame ministerijų
sistate tik viena aiški atmai-
ma tepasirodė: iš socialistų
vadovaujamą rolę parėmė
krikščionys demokratai. Vie-
to Slezevičiaus Lietuva turi
Dovydaity. Bet krikščionys
demokratai naujose ministeri-
jose kitų nenustelbia. Pažan-
gos partija, bepartijvių grupė,
žydai sudaro didžiumą. Minis-
terijose nesimato socia-
listų ir su jais dažnai einan-
čios santaros, p. Leono, parti-
jos.

Sunki priedermių ir atsako-
mybės našta ant valdžios gublo.
Dabar patis sunkiausias peri-
odas — valstybės organizavi-
masis viduje, jos nepriklaus-
omybės išlaikymas. Reikia ne-
priklausomybę apginti nuo
ginklu įsiveržusių ir gra-
naušingų priešų, reikia už-
megsti santykius su kitomis
valstybėmis, visą sutarčių tin-
klą su pasauliu numegzti.
Vienas-kitas neatsargus žings-
nis gali Lietuvą pašalies in-
takai ar išnaudojimi pvesti.
Kad Lietuvos vilkų garbin-
gon ateitin išnešus, reikia vi-
sų lietuvių sutartinės paramos
ir valdžia pasitikiėjimo. Tas
jai privalo.

Netikime, kad rasis patrijo-
ty, kurie dabartinei Lietuvos
valdžiai pavydėtų — perdidelė
jos atsakomybės našta. Neži-
noma priežasčių pilnumas, ko-
del prie Lietuvos valstybinio
vairo rankos taip dažnai mai-
nosi. Lyg kiek žinome, numa-
na, kad taip dedasi ne del
pašalinių išrovavimų, bet kad
Lietuvos laivą nepriklausomy-
bės kelinis vėsti.

Tą mintį gyvenindama da-
bartinioji valdžia duoda tikė-
jimo, kad Lietuva nevirė bol-
ševizmo laukui. Ji turi geresnę
po kojomis atramą, negu jū-
nieji Lietuvos kabinetai. Lie-
tuva turi prezidentą, turi lai-
kingą konstituciją. Taryba
pastatyta į jai deramą garbin-
gą vietą. Toliau-nės Lietuvos
valdžioje permainos bus pa-
lamentarinio pobūdžio. Pašali-
nės intakos, kad savo atsiekus,
turs peroti per tam tikrą į-
statymų ir konstitucijos kštu-
vą. Tas reiškinys organizaciją ir
pastovumą. O tų reikalingu-
mų kaip tik dabars Lietuvos
ministerijų kriziai praparedė.

PIRKITE KARBES TAUPY.
MO SENKLELIUS (W.S.S.).

Pastatyk Namą ant Savo Tuščio Loto

O Turėsi Gerą Pelną

TUKSTANTAI žmonių Chicagoj turi tuščius lotus kurie jiems neatneša nei jo-
kio pelno, bet tikrai nuostolius mokėdami taxus. Šį pavasarį 20,000 iki 25,000
šeimynų žiuri, kad surasti vietą sau gyventi. Čionais tai yra geriausia proga paver-
sti tuos savo tuščius lotus, kad jie atneštų jums pelną pastatant namus. Jie gali
juos parduoti arba patis į juos įsikraustyti ir mokėti randą.

Gera Bizniska Propozicija.

Prityrę statytojai namų tojau jums
gali pasakyti kiek kainuos jums pasta-
tymas namo ant dviejų ar trijų pagyve-
nimų arba šiaip paprastą namą.

Jūsų kaštai nesidvigubins nei pasi-
trigubins, nes randos paties išsimokės.
Mokant randą pats sau tokiu būdu išsi-
mokate savo namą ir jį turite nuosavą.

Tiktai pamąstykite geriau ir ištikrųjų
pamatysite kiek tas jums atneš pelno ir
kaip išis ant randos, apverčiant tuščius
lotus ant namo.

Lengvai Išmokama.

Čia pat Chicagoje yra statytojų kurie
jums pastatys namą už kurį jus tiktai
galėsite mokėti išskaido 10% ar 15%.
Namų Statymo Draugijos ar Banko pa-
skolins jums mažiausią apie 60% ant ver-
tės jūsų properties.

Prieš pradėdant statyti, pasiimk savo
architektą ir pasikalbėk su savo vietiniu
pirkliu. Jis yra prityręs tame dalyke ir
tuojaus patars, kiek jums atsieis pasta-
tymas namo.

The Retail Lumber Yards of Chicago and Cook County

Skaitykite ir Platinkite "Draugą".

Armour's

Veribest OIL

For Salads and Cooking

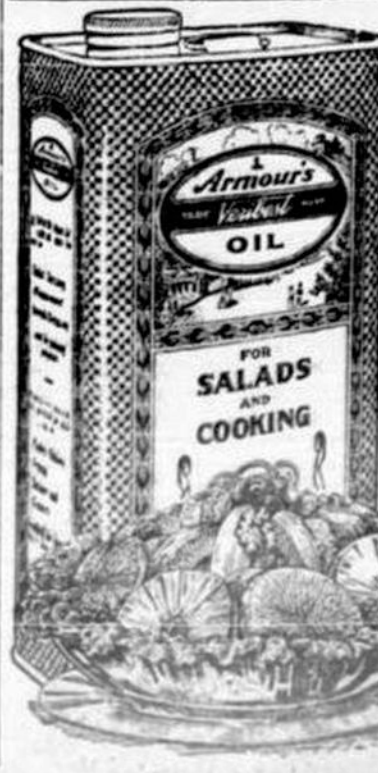
Čionai Yra Alyva Kuri Tarnau- ja Dviem Dalykam

Viriami kaip Taukai Jis priduoja verdamam
maistui skanumą ir sultingumą, o ypačiai kepa-
miems dalykam. Labai geras ir ekonomiškias;
geriau negu kokie taukai del virimo.

Kaipu Salotinė Alyva, yra nepaprastai geras.
Labai tinkamas užpilti ant daržovių, svarbiau-
są rolę lošia visokių daržovių sutaismuose.
Sviežios ir iš kėnų daržovės turi būti užpilamos
su Veribest Salad Alyva.

Veribest Salad Alyva turi visiems žinomą pa-
plokščią vaizbaženklį, tai tipiskas
Armouro produktas.

Užsisakyk keną nuo savo krantuv-
ninko o patis persitikrinsite.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS

Trečiadienis, balandžio 23 d.
Jėrai, kank. Adalbertas.
Ketvirtadienis, balandžio 24 d.
Fidelis, kank. Ežbertas.

PIRMAJĄ DIENĄ PARDUOTA BONDSŲ UŽ \$17,500,000.

Chicagoje tik vienos manifestacijos.

Pergalės Paskolos kampanija puikiai pavyko pirmąją dieną. Parduota už \$17,500,000 bondų. Tai geras pradžia. Nuo pradžios priglūti ir pasisekimas kampanijoje.

Visam mieste pakilęs nepaprastai žmonių apys. Ši manifestacija, prakalbos, parodavimai, įvairių įvairiausių pramonės, dešimtys tūkstančių laisvatorių darbininkų pasidėjo po visus miesto dalis su tikslu kuolaugiausiu parduoti bondus.

Didelės korporacijos, imant bondus po kelis milijonus dolerių vertės. Darbininkai prisidėjo su savo šūtinėmis, kiti su tūkstantinėmis.

Ir visi yra vienos nuomonės, kad Chicagoje tenka surinkti nežymi paskolos dalis. Tas bus atlikta trumpu laiku. Žmonės pasisekė atiduoti visus savo pinigus, jei tas yra reikalinga Dedei Sumui.

Nes tik pagalvokite! Paskola yra pergale paskola. Vyriausybė skolina nuo žmonių pinigų, kad apvaisintų karės laimėjimo darbą.

Darbuojasi ir lietuviai Pergalės Paskolos reikale. Šaukia susirinkimus, nūkina žmonių paskolos svarbą ir naudingumą.

Vyriausybė yra ko pasiūlyti, kuomet sutartinai veikia visa šalis.

Pirkite Pergalės Paskolos bondus!

MIRĖ NUO KIAUSINIŲ DAŽŲ.

Walter Wisnecki, 4 metų, 1648 West 34 gat. per Velykas suvalgė daugelį "margarinų". Vakare jis pavojausiai susirgo. Paskutinis gydytojas vaiką atrado be žado ir tas tuoj pat mirė.

Gydytojas tvirtina, kad vaikas mirė, turbūt, užsinešęs kiaušinių dažais.

LIETUVIAI IR PENKTA VALDŽIOS PASKOLA.

"VICTORY LIBERTY LOAN"

Amerikos valdžia dabar skolina nuo gyventojų savo krašto \$4,500,000,000 ant trumpo laiko, 3 ir 5 metų, mokėjimu 3.25 ir 4.25%. Paskola yra užsiregistravusi "Victory Liberty Loan" (Pergalės Laisvės Paskola) ir užtikrinta bondais, valdžios išduotais, kurie yra lygmi taip saugūs, kaip ir pinigai.

Narsumas mūsų laisvųjų ir patriotinių paskolinti ant praeities istorijos Liberty Bonds laimėjo karę ir šiuolaikinę valdžią, kurie buvo pasisekė paversti visų pasaulio, turi mokėti perabotėjusio kontrabandą, išmokėti apie \$25,000,000,000, degti karę butų mūsų pralaimėjimą, tai mes, vietos skolinti pinigais ant gero mūsų šimto Amerikoniškai valdžiai, priversti butume mokėti va-

kiams kontrabandą per kelias gentkartes. Butume neteiki ne tik pinigų, bet ir laisvės.

Pirigai, kuriuos mes pasilavinome valdžiai, sugrįžo atgal šio šalies žmonėms pavidale gerų algių. Didelės buvo paskolos, bet buvo ir augštes algių: niekas nepamena Amerikoje tokių didelį algių, kokius darbininkai gavo laike karės. Apie to, bondai sukelia žmonėms pragy tuo pinigus sutaupti ir jie šiuolaikinę mūsų procentą, negu laikomi bankoje.

Pirigai Penktos "Victory Liberty Loan" paskolos pastilks irgi šioje šalyje. Kaip Laisvės Paskola laimėjo karę, taip Victory Liberty Bondai prigelbės šiai šaliai permainyme kariskos industrijos ant taikos pramonės ir pirklystės. Ji prisidės prie pakėlimo šios šalies gerovės, iš kurios visi perkantieji Victory Liberty Bonds turės ypatingą naudą, apat nuosimė, gaunamo už paskolintus valdžiai pinigus. Savo keliu, Amerikos valdžia yra saugausis skolinkas. Pirigai tai valdžiai paskolinti negali pradžiai. Todėl, kas kiek išgali, privalo Victory Liberty Bonds pirkti.

Practose keturiuose Liberty Bonds paskolose Lietuviai sudėjo arti \$20,000,000. Tuomet jie prisidėjo prie karės laimėjimo ir tuomet atkreipė valdžios atidą į lietuvių tautą. Lietuvos klausimas dabar yra artimesnis Amerikos valdžiai ir negalima pasakyti, kad atsimušimas Amerikony Lietuvos laisvę yra neprieklaus. Paskolindami dabar Amerikos valdžiai dar kelis milijonus dolerių, mes įjysime teise dar drąsiau reikalauti, kad Amerikos valdžią prisidėtų ne tik prie Lietuvos laisvės atgavimo, bet taipgi ir prie žmonių gerovės Lietuvoje. Amerikos parama Lietuvai yra neapkreipama, todėl šioji paskutinė paskola privalo turėti lietuvių tarpe didžiulį užuojautą.

Šioje paskutinėje paskoloje visos tautos stengsis pasirodyti kuogeringusiai. Bus taip kaip lenktynės įvairių tų apsigyvenusių tautų. Kad tas lenktynės mes laimėtume, tai neužtenka, kad mes kuolaugiausiai Victory Liberty Bonds pirktume, bet dar svarbesnis yra dalykas, kad Amerikos valdžia žinotų kiekvieną lietuvių nupirktą bondą, kaip lietuvių darytą paskolą. Mes privalome turėti tikrą surašą visų lietuvių išpirktų bondų, ir turėti tam tikrus prireikėjimus valdžiai, taip kad pragai pasitaikius galėtume pasakyti: "Lietuviai rėmė Amerikos valdžios reikalus, tai dabar Amerikos valdžia privalo rėmti Lietuvos reikalus."

Kadangi Victory Liberty bondai yra išduoti ant trumpo laiko ir neša augstą nuosimį, tai taip pat įvyks, nėra mažesnis abejonių, kad kiekvienas lietuvis, nuėjus į jo politiską ir tautiską pavaldumą, tuos bondus pirsks. Bet kad už lietuvių galėtų gauti kreditą, tai jau yra dalykas taip pirkėjų, kaip ir lietuvių skyrius parduotų bondų. Perkant bondus, ar tai darbe, ar bankoje, ar nuo atstovų, kiekvienas lietuvis privalo pažymėti ant bondo atlikėjų "Lithuanian Divi-

tion." taip kad Lietuviai o ne kas kitas gautų kreditą, kada centraliniame ofise bus padaryta tautų sutauka.

Lietuvių Centralinio Komiteto Ofisas Chicagoje yra Universal State Bank, 3252 S. Halsted St., kur kiekvienas gali gauti bondų aplikaciją ir bondus užrašyti ir užsimokėti. Bet to kiekvienoje lietuvių kolonijoje yra paskirti tam tikri ofisai, kaip parodyta šiame apskelbime, kur galima aplikaciją gauti ir bondus užrašyti.

Išlygos pirkimo bondų yra kuopriciausias. Kurie negali iš karto užsimokėti, gali išmokėti per 9 mėnesius mokant po \$5.00 į mėnesį, arba po \$2.50 kas dvi savaites. Užsirašant, reikia įmokėti \$5.00 ant \$50.00 bondo, 10.00 ant \$100.00 bondo.

Platesniam nurodymui, kaip ir ką reikia veikti, yra sukurta didžiausios lietuvių kolonijose specialiai susirinkimai. Susirinkimai tie bus paskirti gerai kalbėtojais ir muzikališkais programais, todėl visi tie, kurie nori gauti pilnus padavėjimus apie "Victory Liberty Loan," kaip ir tie, kurie nori linksmi ir naudingai praleisti laiką, gali į tuos vakarus atsilankyti. Įžanga veltui nauda didelė.

Victory Liberty Bonds galima užrašyti sekančiose vietose Chicagoje:

Bridgeport: Universal State Bank, 3252 S. Halsted St.

"Lietuvos" Redakcija, 323 S. Morgan St.

Town of Lake: Joseph J. Elias, 4600 S. Wood St.

"Drango" Redakcija, 1800 W. 46th St.

Brighton Park: Kun. A. Brisko, 4400 S. Fairfield Ave.

West Side: John I. Bagdžianas, 2334 S. Oakley Ave.

18th ir Union Ave: Alex. Dargis, 726 W. 18th St., Kun. Ig. Alkavičius, 717 W. 18th St.

North Side: Sv. Mykolo Parapijos Klebonijoje, Marshfield ir Wabasha Aves.

Joseph Karlikauskas, 2241 Cleveland St.

South Chicago: Jos. Trijonis, 8756 Houston Ave.

Cicero, Ill: Alex. Lemont, 1405 S. 49th Ave., Cicero, Ill.

Roseland, Ill: Kazimieras Klimavičius, 10801 S. Michigan Ave.

Su pagarba, Lietuvių Skyrius Victory Bonds Komisija.

SV. JURGIO PARAPIJOS.

Šiandie Sv. Jurgio parapija švenčia savo globėjo šventę. Sv. Jurgio bažnyčioje šiandie iškilmingos pamaldos, 10 val. ryte Sv. mišios su pamoksa, vakare, 7:30 val. mišparai su pamoksa. Pamokslininkai — kun. F. B. Serafinas ryte, o kun. V. Kulikauskas vakare.

MILŽINISKAS KONCERTAS

Liet. Vyčių Chicago Apskr. Choras rengia didelį koncertą. Stato scenoje "Kornevilio Varpus," komišky operą. "Kornevilio Varpai" perstatę septynioliktą amžius, Kornevilio kaime, Normandijoje, samdymų dieną. Operoje dalyvauja rinktinis spēkos, gabūs dainininkai, solistai, solistės L. Vyčių Chir. Apskričio Choro. Veikalas gražus ir juokingas. Nemažai laiko ir darbo choras turėjo padėti.

kad veikalą tikamai pastatytų. Taigi vertėtų kiekvienam pamatyti, nes tai tokia progą pasitaiko. Kaip solistai, taip ir choras bus pasirengę kostiumais.

Didelė orkestra taipgi inis lošimam. Visas lošimas ir dainos bus su orkestra. Po koncerto šokiai ir balios.

Pasistengkit' tikėtis gauti iš anksto, nes gali greit pritrūkti, tada negausit progos pamatyti operos.

J. V.

IS WEST SIDES.

McCormicko dirbtuvė, kur dirba daug ir lietuvių, nusinešio petiejios blankų ir manau sau parinksiu parašų, ypač ti-kejausi, kad visi ten dirbantieji lietuvių pasirašys. Bet taip manydamas labai apsigavau, išsėsi ant petiejios judukai, ariai, anglai, švedai, vokiečiai net ir kairurie lenkai. Visi rašėsi su nielu noru bet lietuviui... gėda ir sakyti. Tiesa, daug yra mūsų tautiečių, kurie, kad įmanytų—visą savo sielą padėdų del išgavimo Lietuvai laivės, bet daug yra mūsų brolių be jausmo, nes, vietoj pasirašyti, juokiasi ir niekina tą, kas kožnam lietuviui yra šventa ir brangu.

Gaila paklydusių žmonių.
A. L. Stakelianas.

IS NORTH SIDE.

Sv. Mykolo mokyklos mergaičių draugija vardu Panelės Sv. Nekalto Prasidėjimo laikė savo mėnesinį susirinkimą balandžio 15 d. Tarp kitko buvo išsimas, kad prisidėti prie pastatymo paminklo a. a. kun. A. Stankiūnui.

Inešimas tapo vienbalsiai priimtas ir nutarta, kad kiekviena rėrė, iki užsibaigs mokslo laikas, panaikantų 50c. Narių dr. ja turi 34.

Kad sudėti \$20.00, nutarė daldėti iš izdo.

Be to, reikia pažymėti, kad ta draugija, nors maža, bet nemažai naudingų darbų yra nuveikusi.

Nepersenni įstaisė medaliukas su kaspiniais, kuriuos užsikabina kiekvieno mėnesio pirmą nedidelį eidamos prie Sv. Komunijos ir gražią vėliavą, kuri atsėjo \$50.00. Izdo dar pinigų turi \$27.12.

Valdyba.

IS TOWN OF LAKE.

Svarbus pranešimas Town of Lake ir apeliinkės lietuviams.

Balandžio 24 d. yra rengiamos svarbios prakalbos. Kalbės gerb. kun. J. Jonaitis, neseniai pargrįžęs iš Prancūzijos. Paskys daug ko naujo. Apie jį daug kartų Amerikos laikraščiai labai gražiai atsiliepė už jo nuveiktus darbus. Antras kalbės gerb. kun. prof. Bačys apie atgavimą spaudos. Lietuviai, nepraleiskite progos, sužinosite daug naujo apie Lietuvą ir jos ateitį. Prakalbos atsilbus Davis Square parkėse. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga veltui. Nebus kolektos.

PRANEŠIMAS!

IS BRIDGEPORTO.

Lietuvos Vyčių 16 knopos svarbus susirinkimas įvyks šiandie, t. y. balandžio 23 d. Sv. Jurgio parapijos svetainėje, vyčių kambaryje. Kas norite prisidėti prie L. Vyčių 16 knopos, malonėkite atsilankyti.

Valdyba.

100% Grynai Turkiškas -- Lengviausias ir Geriausias tabakas del Cigaretų.

HELMAR

15 cents for 10

TURKISH CIGARETTES

Apsimastykite!

Tiktai mažas truputelis grynai Turkiško tabako padaro paprastą cigareta gardesniu.

O ką bekalbėti apie tokį cigareta kuris yra VISAS padirbtas iš grynai turkiško tabako? - tai turi būti nepaprasto skonio!

Ar tai per geras del tavęs? - visai ne!

Anargyros

Išdirbi jai Anglijausios Rušies Turkiškų ir Europiškų Cigaretų visam pasauliui.

Quality-Superb